

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 21C/239/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314212670
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Sivák
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2015:8314212670.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom Mgr. Petrom Sivákom v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpeného Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava, proti žalovanej S. P., nar. X.X.XXXX, bytom P. XXX/XX, XXX XX P., za účasti vedľajšieho účastníka Združenia na ochranu spotrebiteľov Slovenska, so sídlom Farská 32, 071 01 Michalovce, IČO: 42331579, zast. JUDr. Imrichom Hrubým, advokátom, so sídlom Farská 32, 071 01 Michalovce, v konaní o zaplatenie 610,35 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 290,35 eur spolu s úrokom z omeškania vo 8,75% ročne z tejto sumy od 26.4.2013 až do zaplatenia, a to všetko v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd z a m i e t a žalobu v časti o zaplatenie sumy 320,00 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne z tejto sumy od 26.4.2013 až do zaplatenia.

Žalovanej náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi n e p r i z n á v a.

Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia vo výške 205,- eur a to v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou na súde dňa 3.11.2014 voči žalovanej domáhal zaplatenia 610,35 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z dlžnej sumy od 26.4.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že uzavrel so žalovanou zmluvy číslo Y Y a Y ktorých neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky. V zmysle týchto zmlúv žalobca vypožičal žalovanej 3 ks SIM kariet, ktoré umožňujú žalovanej využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. Žalobca sa týmto návrhom domáhal náhrady škody vo výške 320 eur, ktorá mu vznikla za odpredaný mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie Samsung Galaxy Tab 10.1. Škoda predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou mobilného telefónu/zariadenia a jeho akciovou cenou, t.z. predstavuje škodu žalobcu, ktorú mu žalovaná spôsobila tým, že získala mobilný telefón/zariadenie za cenu zvýhodnenú oproti cene trhovej tak, že podpisom Dodatku sa zaviazala používať služby, a za tieto platiť po dobu viazanosti, a následne porušila svoj základný záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby. Podľa tvrdení žalobcu v žalobe, žalovaná si bol vedomá, že mobilný telefón je jej predávaný za cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.3 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou a poskytnutou zľavou len z toho dôvodu, že sa žalovaný zaviazal užívať služby po dobu dohodnutú v Dodatku. Vzniknutú škodu žalobca vyčíslil ako rozdiel medzi predajnou cenou a cenou akciovou. Ďalej sa voči žalovanej domáhal i zaplatenia

sumy 290,35 eur ako zostatku sumy vyfakturovanej žalovanej v období 2012/12 - 2013/03. Žalobca vyzval žalovanú pokusom o pokonávku zo dňa 11.4.2013 na zaplatenie dlžnej sumy, avšak bezvýsledne. Uplatnil si aj úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy v súlade s článkom 11, bodom 11.14 počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie, t.j. od 26.4.2013 do zaplatenia.

Oznámením doručeným súdu dňa 22.12.2014 do tohto konania vstúpilo Združenie na ochranu spotrebiteľov Slovenska na podporu žalovanej.

Predmetom tohto konania je zaplatenie sumy 290,35 eur spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 26.4.2013 do zaplatenia titulom porušenia povinností žalovanej zo zmlúv o pripojení (zaplatiť tzv. hovorné) a zaplatenie sumy 320 eur spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 26.4.2013 do zaplatenia titulom náhrady škody.

Na pojednávanie vo veci nariadené na deň 23.1.2015 sa nedostavili účastníci tohto konania, právny zástupca žalobcu ani vedľajší účastník, pričom predvolanie na pojednávanie im bolo riadne a včas doručené, u žalovanej prostredníctvom dikcie doručenia. Právny zástupca žalobcu písomným podaním doručeným súdu dňa 22.1.2015 ospravedlnil svoju neúčast' i neúčast' žalobcu a súhlasil s prejednaním veci v ich neprítomnosti. Preto v súlade s ustanovením § 101 odsek 2 Občianskeho súdneho poriadku vec bola prejednaná bez prítomnosti účastníkov tohto konania, právneho zástupcu žalobcu a vedľajšieho účastníka s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dôkazy. Právny zástupca vedľajšieho účastníka sa pojednávania zúčastnil.

Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa s obsahom žaloby zo dňa 25.8.2014, jednotlivými zmluvami o pripojení spolu s dodatkami k týmto zmluvám, pokusom o pokonávku zo dňa 11.4.2013, jednotlivými faktúrami, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s. (ďalej len „Všeobecné podmienky“), vyjadrením vedľajšieho účastníka zo dňa 19.1.2015 a výsluchom vedľajšieho účastníka prostredníctvom jeho právneho zástupcu na pojednávaní dňa 23.1.2015 a s obsahom ďalších v spise pripojených listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

Žalobca uzavrel so žalovanou dňa 18.5.2011 zmluvu o pripojení č. Y na základe ktorej žalobca vypožičal žalovanej SIM kartu, ktorá jej umožnila využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. Dňa 18.5.2011 uzavrel žalobca so žalovanou aj zmluvu o pripojení číslo Y., na základe ktorej žalobca vypožičal žalovanej ďalšiu SIM kartu, ktorá jej umožnila využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. Dňa 7.10.2009 uzavrel žalobca so žalovanou zmluvu o pripojení č. Y na základe ktorej žalobca vypožičal žalovanej SIM kartu, ktorá jej umožnila využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom.

Pri uzavretí dodatku k tejto zmluve dňa 2.11.2011 žalobca odpredal žalovanej telekomunikačné zariadenie značky Samsung Galaxy Tab 10.1 so zľavou z jeho spotrebiteľskej ceny za kúpnu cenu 206,10 eur. Žalovaná sa v tomto dodatku k zmluve o pripojení zaviazala zotvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu 24 mesiacov a počas tejto doby využívať bez prerušenia služby žalobcu a uhrádzať za nich poplatky. V prípade porušenia zmluvných povinností sa žalovaná zaviazala uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 320 eur. Neoddeliteľnou súčasťou týchto zmlúv sú Všeobecné podmienky. Podľa tvrdení žalobcu žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti tým, že neuhradila riadne a včas cenu poskytnutých služieb vyúčtovaných jej v celkovej výške 290,35 eur za obdobie 2012/12-2013/03. Žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy pokusom o pokonávku zo dňa 11.4.2013 spolu so zmluvnou pokutou/náhradou škody vo výške 320 eur.

Vedľajší účastník vo svojom vyjadrení zo dňa 19.1.2015 uviedol, že do konania vstúpil iba v časti náhrady škody vo výške 320 eur. Vo vzťahu k tejto uplatnenej náhrade škody uviedol, že aj keby bol zo strany žalovanej splnený predpoklad protiprávneho úkonu, k uvedenej škode nedošlo. Za škodu nemožno považovať to, že v rámci ofenzívnej obchodnej politiky žalobca predával telefón/telekomunikačné zariadenie za nižšiu ako skutočnú cenu. Rozdiel medzi skutočnou cenou telefónu je výsledkom zmluvného konsenzu medzi žalobcom a žalovanou. K protiprávnemu zmenšeniu majetku žalobcu nedošlo, pretože telekomunikačné zariadenie Samsung Galaxy Tab 10.1 16 GB vo výške 229 eur od žalovanej dostal za kúpnu cenu a poukázal pritom i na ustanovenie § 4 odsek 1 písmeno c) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Vedľajší účastník na pojednávaní dňa 23.1.2015 trval na jeho písomnom vyjadrení. Žiadal žalobu v časti náhrady škody vo výške 320 eur zamietnuť.

Podľa ustanovenia § 43 odsek 1 zákona číslo 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom v čase uzavretia zmlúv (ďalej len „zákon č. 610/2003 Z.z.“), zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa ustanovenia § 43 odsek 2 zákona č. 610/2003 Z.z., podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa ustanovenia § 42 odsek 4 písmeno b) zákona č. 610/2003 Z.z., účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzatvorená dňa 18.5.2011 zmluva o pripojení č. Y., dňa 18.5.2011 zmluva o pripojení č. Y. a dňa 7.10.2009 zmluva o pripojení č. Y. v znení dodatku k tejto zmluve zo dňa 2.11.2011, na základe ktorých žalobca dodal žalovanej telekomunikačné služby a žalovaná bola povinná platiť cenu za poskytnuté služby riadne a včas. Je nesporné, že žalovaná cenu za poskytnuté služby žalobcovi vyúčtovanú jej za obdobie 2012/12-2013/03 v celkovej výške 290,35 eur neuhradil, a to ani po tom, čo jej žalobca zaslal pokus o pokonávku zo dňa 11.4.2013. Na základe uvedeného preto súd žalobe v tejto časti vyhovel a uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 290,35 eur.

Podľa ustanovenia § 517 odsek 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa ustanovenia § 517 odsek 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 odsek 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 z.z. v znení účinnom do 31.1.2013, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Žalovaná tým, že nezaplatila žalobcovi cenu za poskytnuté služby vo výške 290,35 eur riadne a včas, dostala sa do omeškania so zaplatením svojho záväzku v tejto časti, a preto má žalobca nárok aj na ním uplatnený úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 290,35 € od 26.4.2013 do zaplatenia.

Po vykonanom dokazovaní súd žalobu v časti o zaplatenie náhrady škody vo výške 320 eur zamietol z dôvodov nižšie uvedených.

V prípade náhrady škody, žalobca po tom ako sú mu zamietané žaloby o zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že:

a) predmetné ustanovenie (o dojednanej zmluvnej pokute) bolo vyhlásené za neprípustné pre jeho neprijateľnosť,

b) vzhľadom na rozhodnutie KS v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011 je tu daná podľa § 53a Občianskeho zákonníka povinnosť žalobcu zdržať sa ďalšieho uplatňovania nárokov na zaplatenie týchto zmluvných pokút,

c) je daná viazanosť ostatných súdov vyhlásením zmluvnej pokuty za neprijateľnú pristúpil k zmene svojej procesnej aktivity tak, že už nepožaduje zaplatenie zmluvnej pokuty, ale náhrady škody vo výške rovnajúcej sa rozdielu medzi predajnou cenou odpredaného koncového zariadenia a jeho akciovou cenou. V prejednávanej veci je tento rozdiel 320 eur a tento rozdiel považuje žalobca za

škodu vzniknutú porušením povinnosti žalovanej. Ide o náhradu škody uplatnenej v zmysle dodatku k zmluve o pripojení č. Y.

Žalobca ďalej poukazuje na Čl. 1. bod 1.3 Dodatku k Zmluve o pripojení, podľa ktorého - Účastník vyhlasuje, že si je vedomý, že koncové zariadenie je mu predávané za cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.3 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou MT a poskytnutou zľavou len z toho dôvodu, že sa účastník zaviazal užívať služby poskytované mu po dobu dohodnutú v tomto Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku vzhľadom na výšku zľavy zo spotrebiteľskej ceny, by spôsobilo, že Podniku vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT/ koncového zariadenia).

Zo skutkového vymedzenia nároku žalobcu na náhradu škody vyplýva, že sa tejto škody domáha z dôvodu porušenia povinnosti žalovaného zotrvať v zmluvnom vzťahu s ním po dobu minimálne 24 mesiacov. Takto skutkovo vymedzený nárok na náhradu škody je potrebné právne posudzovať podľa § 420 odsek 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého predpokladom vzniku tzv. všeobecnej občianskoprávnej zodpovednosti podľa tohto ustanovenia je: 1. protiprávny úkon, 2. spôsobenie škody, 3. príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou, 4. zavinenie.

Občianskoprávna zodpovednosť za škodu môže vzniknúť z porušenia zmluvných alebo iných záväzkových povinností, vtedy ide o tzv. zmluvnú alebo záväzkovú zodpovednosť. Môže však vzniknúť aj z porušenia iných zákonom uložených povinností, vtedy ide o tzv. mimozáväzkovú zodpovednosť. Ustanovenie § 420 Občianskeho zákonníka o všeobecnej zodpovednosti za škodu možno aplikovať tak na prípady záväzkovej, ako aj mimozáväzkovej zodpovednosti.

Pre vznik zodpovednosti za škodu je nevyhnuté kumulatívne splnenie vyššie uvedených štyroch predpokladov. Pri neexistencii čo len jedného z nich zodpovednosť za škodu nie je daná.

V prejednáwanej veci zo strany žalobcu nesúceho dôkazné bremeno nebolo preukázané už splnenie predpokladu uvedeného v bode 1. Vychádzajúc zo skutkového vymedzenia žaloby, žalobca nepreukázal, že žalovaný v zmluvnom vzťahu nezotrval po dobu 24 mesiacov.

Pri tomto závere súd vychádza z toho, že spôsob ukončenia zmluvy o pripojení je uvedený v článku 4 (Doba platnosti a ukončenie Zmluvy) Všeobecných podmienok, ktoré sú súčasťou zmluvy.

Podľa bodu 4.1 týchto Všeobecných podmienok platnosť zmluvy zaniká a) dohodou zmluvných strán, b) odstúpením od zmluvy, c) výpoveďou zmluvy, d) smrťou alebo zánikom účastníka.

Všeobecné podmienky ďalej upravujú podrobnejšie zánik zmluvy z jednotlivých vyššie uvedených dôvodov.

Podľa článku 2 Všeobecných podmienok (Zmluva o pripojení. Aktivácia Služieb) bodu 2.1, spoločnosť Orange Slovensko poskytuje Služby na základe Zmluvy uzatvorenej v písomnej podobe.

Podľa článku 2 bodu 2.6 Všeobecných podmienok, zmluva je uzatvorená dňom jej podpísania.

Podľa ustanovenia § 40 odsek 2 Občianskeho zákonníka, písomne uzavretá dohoda sa môže zmeniť alebo zrušiť iba písomne.

V predmetnom konaní žalobca písomné ukončenie písomne uzavretej zmluvy o pripojení, resp. zmluvy o poskytovaní verejných služieb nepreukázal a ani zo strany žalovaného súd nemal preukázané, že by takúto listinu od žalobcu obdržal. Treba teda uzavrieť, že platné ukončenie zmluvy so žalovaným preukázané nebolo, a teda žalovaný svoj záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu 24 mesiacov splnil (na tom nič nemení, že vo faktúre je účtovaný poplatok za odpojenie, pretože odpojenie nie je uvedené medzi spôsobmi zániku zmluvy), čím nie je daný predpoklad č. 1 vzniku škody.

Pokiaľ ide o samotný vznik škody (predpoklad č.2), k tomu súd uvádza, že podľa § 442 odsek 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Občiansky zákonník nedefinuje pojem skutočnej škody a ušlého zisku. Škoda sa chápe ako ujma, ktorá nastala (prejavuje sa) v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, tj. peniazmi, a je teda napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii (porovnaj R 55/1971, s. 151).

Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedenie veci do predchádzajúceho stavu (R 55/1971, s. 153).

To, čo ušlo (ušlý zisk), je ujmom spočívajúcou v tom, že u poškodeného nedôjde v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, aj keď sa to dalo očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí (R 55/1971, s. 152).

Podľa ustanovenia § 4 odsek 1 písmeno c) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, Predávajúci je povinný predávať výrobky a poskytovať služby za dohodnuté ceny.

Podľa žalobcu mu vznikla škoda ako rozdiel medzi trhovou cenou koncového zariadenia a jeho akciovou cenou. Aj keby bol splnený zo strany žalovaného predpoklad protiprávneho úkonu, k uvedenej škode (napriek deklarácii uvedenej v bode 3.7 Dodatku) by nedošlo. Podľa názoru súdu za škodu nemožno považovať to, že v rámci ofenzívnej obchodnej politiky žalobcu tento predáva koncové zariadenia za nižšiu ako skutočnú cenu. Účel sledovaný teraz žalobcom podanou žalobou bolo možné dosiahnuť iným spôsobom (napr. podmienením právneho úkonu). Rozdiel medzi skutočnou a akciovou cenou MT, tak nie je následkom (tvrdeného ale nepreukázaného) protiprávneho úkonu žalovaného, ale výsledkom zmluvného konsenzu medzi žalobcom a žalovaným. Tento zmluvný konsenzus nemôže byť zo strany žalobcu reparovaný prehodnotením jeho rozhodnutia, ak sa nespĺnia jeho očakávania, ktoré do zmluvného vzťahu so žalovaným vkladal. K protiprávnemu zmenšeniu majetku žalobcu tak nedošlo, pretože tento za koncové zariadenie obdržal dojednanú kúpnu cenu.

S vyššie uvedeným záverom je spojené zároveň aj nesplnenie 3. predpokladu pre vznik škody (kauzálny nexus), pretože aj v prípade preukázania zavineného nezotrvania odporcu v zmluvnom záväzku po určitú dobu, dôvodom tvrdeného zmenšenia majetku navrhovateľa (ako uplatnenej škody) by nebol tento protiprávny úkon, ale kúpna zmluva s odporcom s obdržaním dojednanej kúpnej ceny.

Súd pri svojom rozhodovaní o zmluvnej pokute vychádzal z nasledujúceho:

Procesnému súdu je známe, že rozsudkom Okresného súdu Prešov z 13. 8. 2010 č. k. 17C/23/2010-65 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 29. 6. 2011 č. k. 2Co/137/2010 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Prešov zo 16. 8. 2010 č. k. 17C/112/2010-35 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 9. 5. 2011 č. k. 18Co/136/2010. Vo viacerých prípadoch tiež došlo k právoplatnému zamietnutiu žalôb operátora o plnenie z rovnakej zmluvnej pokuty z dôvodu jej neprijateľnosti (rozsudok Okresného súdu Svidník z 31. 10. 2011 č. k. 7C/119/2011, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou z 26. 10. 2011 č. k. 11C/184/2011-82 a iné). Vyššie uvedené je zrejme aj z rozsudku KS v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011.

Podľa ustanovenia § 53a odsek 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné

prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov."

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok." (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a odsek 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku. Súdom ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex officio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu"). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Povedané inak, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Vzhľadom na ustanovenie § 53a odsek 1 Občianskeho zákonníka procesný súd teda ani nemohol pristúpiť k opätovnému vyhodnocovaniu zmluvnej pokuty, pretože je právoplatne judikovaná ako neprijateľná a iný postup by len relativizoval ciele únie zabrániť súvislému používaniu nekalej klauzuly, ktoré má súd naplniť a nie svojou rozhodovacou činnosťou spochybňovať a popierať.

Na základe vyššie uvedeného preto súd žalobu v časti o zaplatenie sumy 290,35 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 26.4.2013 do zaplatenia považoval za dôvodnú, a preto jej vyhovel. V ostatnej časti, t.j. v časti o zaplatenie sumy 320 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 26.4.2013 do zaplatenia žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 142 odsek 2 v spojení s § 151 odsek 1 Občianskeho súdneho poriadku. Žalobca bol v tomto konaní úspešný v časti o zaplatenie istiny vo výške 290,35 eur a v časti o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 44,40 eur (úroky z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 290,35 eur od 26.4.2013 kapitalizovaných ku dňu vyhlásenia rozsudku) t.j. celkovo vo výške 334,75 eur a neúspešný v časti o zaplatenie náhrady škody vo výške 320 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 48,94 eur (úroky z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 320 eur od 26.4.2013 kapitalizovaných ku dňu vyhlásenia rozsudku), t.j. celkovo vo výške 368,94 eur, čo je v percentuálnom vyjadrení pomer úspechu a neúspechu žalobcu 45,57 % : 54,43 %. Žalovaná mala v konaní úspech v rozsahu 54,43 %. Po odpočítaní úspechu žalovanej v rozsahu 54,43 % od úspechu žalobcu v rozsahu 45,57 %, vzniklo žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 8,86 %. Keďže žalovaná si trovy konania neuplatnila, súd vyslovil, že jej náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi nepriznáva.

O trovách vedľajšieho účastníka súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 odsek 1 Občianskeho súdneho poriadku. Vedľajší účastník vstúpil do konania pre časť nároku žalobcu, ktorý spochybňoval. Nespochybňoval žalobcom uplatnený nárok týkajúci sa nezaplatenia ceny za poskytnuté telekomunikačné služby, navrhoval zamietnuť návrh žalobcu len v časti týkajúcej sa náhrady škody a zmluvnej pokuty. To bol jeho určovací návrh, vo vzťahu ku ktorému bol úspešný. Preto má právo voči žalobcovi na náhradu účelne vynaložených trov. Vedľajší účastník (v podaní zo dňa 23.1.2015) si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia pozostávajúcich z 3 úkonov právnej služby (1. príprava a prevzatie zastúpenia, 2. Písomné podanie na súd - vyjadrenie zo dňa 19.1.2015, 3. Účasť na pojednávaní dňa 23.1.2015) v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) z tarifnej hodnoty veci 320 eur (náhrada škody), z ktorej základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby predstavuje sumu 24,90 eur podľa ustanovenia § 10 odsek 1 vyhlášky, paušálnej náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné podľa ustanovenia § 16 odsek 3 vyhlášky za 3 úkony právnej služby zvýšených o daň z pridanej hodnoty, pričom právny zástupca vedľajšieho účastníka preukázal, že je jej platiteľom. Na základe uvedeného preto súd priznal vedľajšiemu účastníkovi na odmene 99,87 eur (3x24,90 eur + 3x8,39 eur).

Trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka ďalej pozostávajú v zmysle ustanovenia § 15 odsek 1 vyhlášky z náhrady cestovného na trase Michalovce - Humenné a späť t.j. 59 km osobným automobilom značky Opel CORSA s evidenčným číslom P pri priemernej spotrebe 5,5 l/100 km. Za cestu na pojednávanie dňa 23.1.2015 pri cene pohonných hmôt 1,308 eur/l a paušálnej náhrade 0,183 eur/1 km (v zmysle ustanovenia § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky číslo 632/2008 Z.z.) má vedľajší účastník právo na náhradu cestovného vo výške 15,04 eur. Ďalej trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka pozostávajú z náhrady za stratu času vo výške 1/60 výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu v zmysle ustanovenia § 17 odsek 1 citovanej vyhlášky za 4 polhodiny za cestu na pojednávanie dňa 23.1.2015 (výpočtovým základom je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva SR za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka, t.j. za 1.polrok roku 2014 v sume 13,98 eur) vo výške 55,92 eur.

Spolu trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka tak predstavujú sumu 205,00 eur (99,87 eur + 15,04 eur + 55,92 eur + 20 % DPH).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove, prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 odsek 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov.